

do c. k. deželnega poglavarja bojo Nju Veličanstvi cesar in cesarica 17. dan tega mesca popoldne v Ljubljano prišli, 18. in 19. poglavno deželno mesto s Svojo prečastito nazočnostjo osrečevali, 20. zjutraj pa naprej proti Terstu se na pot podali. — V poslednjem listu piše „Zgodnja Danica“ zastran slovesnega sprejetja Nju Veličanstev sledeče: „Visokočastito škofijstvo naznanuje častitimu duhovstvu, de je zavolj primerniga sprejetja Nj. cesarskiga apostoljskiga veličanstva posebin odbor sostavljen, kateri bo dotične olupšave vredoval. Prednik tega odbora, visokorojeni grof g. And. Hohenwart, bo sam do Kranjske meje proti Istrii popotoval ter se sem ter tje s predniki tistih krajev zavolj slovesnost posvetoval. Prečastitim gg. duhovnam visokočast. škofijstvo to naznanja s pristavkam, de naj tudi oni po svojih okolišinah pripomorejo, zlasti pa tudi, de naj ljudstvo, ko Njih veličanstvo skoz gré, v praznični obleki in s prijaznim pozdravam („Živijo“-klicom) svoje veselje nad to posebno srečo razodeva. Kjer zamore šola vpriča biti, naj bota katehet in učenik pričujoča; duhovstvo pa de naj bo vselej v talarji, kjer Nj. veličanstvu pred oči pride“.

Novičar iz raznih krajev.

Železnice koroške, od ktere smo zadnjič povedali, da je po cesarskem sklepu od 24. p. m. dovoljena, bo šla ena iz Beljaka in Celovca v Marburg, druga iz Beljaka na Tiroljsko v okolico briksensko, tretja (stranska) bo šla iz Beljaka na Laško in se v Gorici ali pa v Vidmu sklenila z zgornjo-laško železnico. Železnica belasko-marburška se mora prva začeti delati in v 5 letih mora dodelana biti (pravijo, da iz Celovca v Marburg — kamor je 17 milj dolga pot — se bo že vozilo leta 1859), druga pa, ki se bo sklepala s tiroljsko, mora biti v 10 letih gotova; zastran stranske na Laško morajo deležniki v 2 letih vse obrise predložiti in povedati, kako, mislijo, naj bi šla. Družbi, ktera je dobila dovoljenje to železnico napraviti, so dovoljene posebne polajšave; tako, na priliko, se morajo večidel vse nove železnice tako narejati, da berž ko grobi znesek ene milje na leto 90.000 gold. znaša, se mora drugi kolovoz napraviti, pri koroški železnici pa še le, kadar bojo dohodki ene milje presegli 250.000 fl. grobega doneska. — Res, ena železnica za drugo vstaja v našem cesarstvu; povsod se nahaja dovelj domačih in ptujih špekulantov, kateri prosijo za dovoljenje, da smejo železnice napravljati. Tako je spet po višjem sklepu od 8. p. m. neka družba dovoljenje dobila veliko železnico napraviti, kateri bo ime „juterna železnica cesarja Franc-Jožefa“ in bo obsegala sledeče poti: ena bo šla iz Dunaja čez Šoprun (Oedenburg) in Veliko Kanižo v Osék (Esseg), — druga iz Novega Szönya čez Belo Stoliko (Stuhlweissenburg) v Osék, in če bi te železnice ne zadele Pečuha (Fünfkirchen) se bo napravila stranska železnica v to mesto, — tretja iz Budima (Ofen) in Velike Kaniže do dunajsko-terzaške železnice blizo Pelčan (Pöltschach) na Štajarskem, — četrta pa iz Oséka v Zemún (Semlin). V 10 letih morajo te železnice končane biti; skoz 90 let od 1. januarja 1862 ostanejo, kakor druge železnice, lastnina tistih, ki jih zidajo, po preteklih 90 letih pa padejo v last državi; tarifa voznine ji je določena. — V našem cesarstvu je sedaj 38 realk (realnih šol), število učnikov znaša 416, učencev pa 7904; — gimnazij (nekdanjih latinskih šol) z 8 razredi je 146, z 6 razredi 37, z 4 razredi pa 68; vseh učencev v gimnazijah je 48.747. — Naj važnejša politična novica, ktera sedaj po svetu zvonec nosi, je, da se francozka in pa rusovska vlada čedalje bolj edinite, tema nasproti pa stopa angleška vlada z avstrijsko eno pot. Preden se pa more tak, čisto nov obraz političnih razmer za gotovo verjeti, se mora. kar je sedaj le še v besedah časnikarjev, v djanji dotičnih vlad razodeti,

in k temu bo menda kmali priložnost, ker pravda: ali je res, da turška vlada po duhu francozke in rusovske vlade terja, da mora avstrijska armada zapustiti Moldavo in Valahijo, angleške ladije pa černo morje? se mora kmali dognati; poslednje telegrafne naznanila iz Pariza 30. okt. vnovič terdijo, da turška vlada to hoče. Iz Turčije pa se sliši, da vsled ondašnjih homatij hoče sedanje ministerstvo odstopiti. — Veljavni angleški časnik „Times“ hudo piše zoper politiko francozko in žuga, da bo Rusija mogla novo vojsko prestati, preden bi imele pogodbe pariškega miru nespolnjene ostati. Po besedah ravno tega časnika misli rusovska vlada poslati vojnih ladij na černo morje in od turške terjati dovolitev, da smejo tje (?); okolica Napoleonova huska Rusijo zoper Angleže (?). — Na Napolitanskem je vse pri starem; za vojsko se zlo pripravljajo; kupčija zatega voljo hira. — Mesto Kandio je ponočni potres 12. p. m. popolnoma razdjal, 500 merličev so iz razvalin potegnili; tudi Kanea je zlo terpela, pa vendar ni noben človek ob življenje prišel. Po Egiptu so bili to noč hudi potresi, v Kairi se je le malo arabljanskih hiš poderlo, več pa se jih je razpočilo. Kakor v Malti je tudi tukaj mnogo prebivavcov v samih srajcah iz hiš z bežalo. — Po več časnikih je unidan novica letela, da je v Prosnici na Marskem mnogo prav drobnih ognjenih kamnov izpod neba padlo; ko pa so te kamne natanjčnije preiskavali, kaj so našli? — lansko akacijno seme je bilo, ki ga je kodarkoli močan veter vzdignil in v te kraje zanesel.

Pogovori vredništva.

Neki prijatelj nam je na znanje dal, da tu in tam nekteri terdijo, da za vsaki stavek v „Novice“ se mora 5 gold. plačati, da se v njih natisne, in da bi „Novice“ še veliko več dopisnikov imele, kakor jih že imajo, ako bi ne bilo treba tega davka odrajtovati. — Ako bi nam ne bil zanesljiv gospod tega vediti dal, bi ne verjeli, da kdo more kaj takega misliti. To bi bil pač popolnoma narobe svet! Namesto da bi častiti gosp. dopisniki plačila dobivali, ktere bi jim tudi iz serca radi dajali, ako bi mogoče bilo, nam bojo oni pa še plačevali zato, da se trudijo z dopisovanjem in da imajo še drugih stroškov! Ker nikdo, kdor je le kolčikaj zveden v časnikarskih zadevah, ne more kaj takega misliti ali govoriti, ne moremo te zastavice drugač uganiti, kakor tako, da se naznanila v „Oglasniku“ mešajo s spisi v „Novicah“. „Oglasnik“ in „Novice“ pa je dvoje. Kdor hoče v „Oglasniku“ kakošno prodajo ali kar koli drugega za svojo stran razglasiti, ta plača natisnino, kakor je po vsem svetu navadno, naj se že kako naznanilo razglasi po novicah ali po bobnu. Za to rabo je „Oglasnik“, kterege se zamore vsak poslužiti po svoji volji in za svoj dobiček proti določenemu plačilu; zatega voljo pa tudi vredništvo „Novic“ nobene odgovornosti nima za reči, ktere razglasa „Oglasnik“. Pa ravno zavolj te odgovornosti nam je tudi ljubo, da nas doleti enkrat priložnost očitno povedati, da v „Oglasniku“ je le oznanovavec za oznanjeno svojo reč porok, ne pa vredništvo „Novic“, ktero še mnogokrat časa nima razglasov pred natisom brati. — To prosimo, naj si vzamejo v spominek tisti, ki so zavoljo gori omenjenih 5 gold. in pa zastran odgovornosti vredništva v „Oglasniku“ dosihmal bili napak-misel. —

Sonet.

Ljubezni bog, Lelj, Erot, al kar dano
Ti je imén — neposajeno dete!
Tak dolgo sluša pevec tvoje svete,
Da mu zasekaš v serce smertno rano.

Kako zdraviti se, ni njemu znano;
Kar vidi veniti vse svoje cvete,
Objemlje ga britkost nevolje klete,
Se smert miru mu bliža neprestano.

Al tak spolnuješ, krivnik, ti oblube
Za zvesto službo tolikrat mu dane?
Za čast, ki jo je tebi speval vedno?

Pač slep je, kdor se peljati v pogube
Od tebe dá; — ne vé, da take rane
In tolikanj nesreče nisi vredno!

Rodoljub Ledinski.